Ledningsstaben
Juridik

YTTRANDE
2018-01-26

Ärende
TN 2017-1631

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Josephine Gundel
08 - 686 33 55
josephine.gundel@sll.se

Yttrande

Trafiknämnden (nämnden) har anmodats att yttra sig över en till JO inkommen anmälan från Alexander Kuznetsov gällande bl.a. handläggningen av framställningar om att få ta del av handlingar i ett ärende om tidtabeller för tunnelbanelinje 17 för åren 2008-2017.

Med anledning av detta får nämnden anföra följande. När det i det följande refereras till bilagor avses de bilagor som bifogats anmälan.

Anmälan

Alexander Kuznetsov anför, såvitt avser trafiknämndens handläggning, i huvudsak följande.

Han har upprepade gånger skriftligen begärt att ta del av allmänna handlingar.

I ett e-postmeddelade av den 20 september 2017 begärde han att få ta del av tidtabeller för tunnelbanelinje 17 för åren mellan 2008-2017. Detta var i syfte att göra en studie om förändringar i kollektivtrafiken i den berörda församlingen. E-postmeddelandet var adresserat till SL Kundtjänst. SL Kundtjänst återkom i ett svar av samma dag i vilket det fanns en hänvisning att vända sig till spårvägsmuseet alternativt landstingsarkivet.

Alexander Kuznetsov vände sig då med ett mail av den 20 september 2017 till spårvägsmuseet med samma fråga. Handläggare Camilla Palmberg Rödin återkom med ett svar samma dag i vilket hon förklarar att eftersom spårvägsmuseet är på väg att flytta till annan lokal är samtligt analogt material nedpackat. Hon hänvisar därför till en annan handläggare, Sofie Andersson, på trafikförvaltningen som kan hjälpa Alexander Kuznetsov.

Alexander Kuznetsov hör därefter av sig via mail av den 20 september 2017 till den hänvisade hanläggaren på trafikförvaltningen med samma fråga. Alexander Kuznetsov skriver också i sitt mail att den efterfrågade information tidigare funnits på SL:s hemsida men att den nu är otillgänglig där. Handläggare Sofie Andersson svarar att frågan kommer att vidarebefordras till ytterligare en annan handläggare som har hand om tidtabeller och att frågan kommer att besvaras så fort som möjligt.

Alexander Kuznetsov inväntar svar men eftersom inget sker skriver Alexander Kuznetsov ett nytt mail av den 5 oktober 2017 till trafikförvaltningens registratur och ber om återkoppling på sitt ärende. Handläggare Alexandra Ekeroth Johansson svarar via mail av samma datum att det finns ett ärende registrerat hos SL Kundtjänst för denna fråga och lämnar ärendenummer till Alexander Kuznetsov. Hon skriver även att hon vid ett tidigare tillfälle, den 29 september 2017, hört av sig till SL Kundtjänst och frågat hur handläggningen av ärendet fortskridit och att hon fått svar att SL Kundtjänst ska återkoppla till Alexander Kuznetsov så fort de fått svar men att hon personligen ska ställa frågan igen till SL Kundtjänst.

Alexander Kuznetsov skriver och tackar för Alexandras svar och frågar om trafikförvaltningen är ansvariga för att arkivera SL:s tidtabeller i egenskap av en arkiverande myndighet. Alexandra svarar att trafikförvaltningen är en arkiverande myndighet och att tabellerna förvaras analogt hos spårvägsmuseet, som tillhör trafikförvaltningen.

När Alexander Kuznetsov inte får något svar hör han återigen av sig till registraturen på trafikförvaltningen i ett mail av den 13 november 2017 och begär att få del av handlingarna samt få en förklaring till varför han eventuellt inte skulle få del av efterfrågade handlingar.

Utredning

De befattningshavare som berörs av handläggningen av Alexander Kuznetsovs ärende har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ärendet. Därvid har följande framkommit.

Handläggaren **Camilla Palmgren Rödin** har uppgett följande.
Camilla fick ett mail den 20 september 2017 från Alexander Kuznetsov med förfrågningar avseende tidtabeller. Camilla var av uppfattningen att arkivet på trafikförvaltningen hade de efterfrågade handlingarna digitalt. Hon hade också

fått information om att Spårvägsmuseet inte ansvarar för att arkivera tidtabeller för allmänheten eftersom inhämtningen då hade skett på ett mer ansvarsfullt sätt. Hon uppger att Spårvägsmuseet på eget bevåg har samlat in tidtabeller för att det är av intresse för dem att ha i samlingen för att kunna berätta om kollektivtrafikens historia. Hon uppger även att Spårvägsmuseet generellt brukar hjälpa besökare och intresserade med kopior ur de tidtabeller de har. Nu är dock allt material nedpackat och magasinerat pga. flytt av Spårvägsmuseet samt tyvärr inte finns tillgängligt. Hon uppger att hon därför hänvisat Alexander Kuznetsov till handläggare Sofie Andersson på arkivet på trafikförvaltningen.

Handläggaren **Sofie Andersson** har uppgett följande.
Hon har fått ett mail från Alexander Kuznetsov den 20 september med förfrågningar på tidtabeller för tunnelbanelinje 17 för åren mellan 2008-2017 . Sofie uppger att hon vidarebefordrat mailet till registraturen på trafikförvaltningen och bett registraturen utse en handläggare för att hantera förfrågningen. Därefter har Sofie den 14 november i ett epostmeddelande lämnat ut begärda tidtabeller för åren 2010-2017 och uppgett till Alexander Kuznetsov att trafikförvaltningen arbetar vidare med frågan för åren 2008-2009.

Handläggaren **Alexandra Ekeroth Johansson** har uppgett följande.
Alexandra har fått ett mail från Sofie Andersson den 20 september där hon ombeds finna en handläggare som kan hjälpa Alexander Kuznetsov. Alexandra har därefter skickat ärendet till kundtjänst och frågat om de har åtkomst till tidtabellerna för de begärda årtalen samt om SL Kundtjänst i annat fall kan hänvisa henne rätt. SL Kundtjänst har svarat Alexandra att de kan skicka henne tidtabellerna och lämnat ett antal länkar i vilka Alexandra även kan söka fram föregående års tabeller. Alexandra svarar att det är tidtabeller från 2008-2017 som efterfrågats och frågar om SL Kundtjänst har dessa att skicka. SL Kundtjänst svarar att de öppnat ett ärende, lämnar ärendenumret och att de skickat över ärendet till en annan avdelning för att se om de gamla tidtabellerna går att få samt att de kommer att återkoppla så fort de sett över ärendet. Samtlig ovanstående mailkorrespondens har skett den 20 och 21 september 2017. Alexandra uppger att hon avvaktar svar från SL Kundtjänst men att hon självmant hör av sig till Kundtjänst den 29 september 2017 och frågar hur det går med handläggningen och vilken avdelning som hanterar frågan. SL Kundtjänst svarar att de återkommer så fort de fått ett svar på Alexandras fråga, att de inväntar svar från den andra avdelningen samt att de kommer att återkoppla till frågeställaren så fort de fått svar på ärendet.

Alexandra uppger att hon får emottar ett nytt mail av den 5 oktober 2017 från Alexander Kuznetsov som undrar hur det gått med handläggningen av hans ärende. Hon svarar Alexander Kuznetsov att hon skickat över förfrågningen till SL Kundtjänst och att de skulle återkoppla till Alexander Kuznetsov samt lämnar ärendenumret hos SL Kundtjänst om Alexander Kuznetsov vill höra av sig personligen. Alexander Kuznetsov replikerar med en fråga om trafikförvaltningen är en arkiverande myndighet för SL tidtabeller, vilket Alexandra svarar att trafikförvaltningen är samt att tidtabellerna förvaras analogt hos spårvägsmuseet som tillhör trafikförvaltningen.

Den 13 november 2017 får Alexandra återigen ett mail av Alexander Kuznetsov i vilket han förklarar att han inte fått någon återkoppling av SL Kundtjänst, mer än i det första svaret av den 20 september 2017, och att han fortfarande önskar ta del av handlingarna. Alexandra skickar därefter förfrågan omgående till handläggare Sofie Andersson för utlämnande av de tidtabeller som finns digitalt.

Nämndens bedömning

Frågan om Alexander Kuznetsovs rätt att ta del av handlingar

Alexander Kuznetsov har begärt att få ta del av tidtabeller för tunnelbanelinje 17 under åren 2008-2017. Sådan rätt föreligger inom ramen för tryckfrihetsförordningens bestämmelser om rätten att ta del av allmänna handlingar - med de begränsningar som följer av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I förevarande fall föreligger ingen sekretessgrund, varför Alexander Kuznetsov har haft rätt att ta del av handlingarna.

Frågan om handläggningen varit förenlig med skyndsamhetskravet enligt 2 kap. 12-13 §§ tryckfrihetsförordningen och förvaltningen uppfyllt serviceskyldigheten enligt 4 § förvaltningslagen (1986:223)

En begäran om att ta del av allmänna handlingar ska behandlas skyndsamt. Skyndsamhetskravet innebär att besked med anledning av sådan begäran i regel bör lämnas samma dag som begäran inkommit till myndigheten.

Vid handläggningen av en begäran om att ta del av allmänna handlingar ska därutöver förvaltningslagens krav på serviceskyldighet beaktas. Serviceskyldigheten innebär att myndigheten ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör

myndighetens verksamhetsområde. Hjälpen ska lämnas i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Om någon enskild av misstag vänder sig till fel myndighet, bör myndigheten hjälpa honom till rätta.

Det kan konstateras att Alexander Kuznetsov i sin begäran av den 20 september 2017 önskat ta del av tidtabeller för tunnelbanelinje 17 för åren 2008-2017. Som framkommit ovan har Alexander Kuznetsovs fråga skickats mellan olika avdelningar på trafikförvaltningen. Korrekt hade varit att undersöka och därefter meddela om handlingarna fanns samt pröva huruvida handlingarna i sådant fall skulle lämnas ut. Av utredningen framgår att Alexander Kuznetsov den 14 november 2017 erhållit efterfrågade handlingar för åren 2010-2017. Handläggare på Spårvägsmuseet eftersökte därefter de magasinerade flyttkartongerna och så snart resterande efterfrågade handlingar för åren 2008-2009 påträffades, den 28 januari 2018, skickades de till Alexander Kuznetsov. Även om med hänsyn tagen till att det initialt rådde en viss oklarhet över huruvida handlingarna fanns, analogt eller digitalt, samt att de delvis fanns nedpackade i flyttkartonger på grund av flytt av Spårvägsmuseet, överstiger en sådan lång handläggningstid vida vad som är förenligt med tryckfrihetsförordningens krav på skyndsam handläggning.

Handläggning av Alexander Kuznetsovs begäran att ta del av tidtabeller för tunnelbanelinje 17 för åren 2008-2017 hos trafikförvaltningen har brustit i denna del. Inom nämndens verksamhetsområde finns en tydlig rutin för hur framställningar om att ta del av allmänna handlingar ska hanteras på korrekt sätt. Nämndens rutin tillsammans med registrator på trafikförvaltningens instruktion har efterföljts i detta enskilda ärende men handläggningstiden är inte förenlig med den nämnda lagstiftningen på området.

Nämnden önskar framhålla följande.

Trafikförvaltningen är sedan 2013 arkiverande myndighet för AB SL och ska förvara material och handlingar i enlighet med arkivlagens (1990:782) bestämmelser. Alexander Kuznetsov hade rätt att begära ut de efterfrågade handlingarna. Alexander Kuznetsov informerades om att de efterfrågade handlingarna kan ha överlämnats till landstingsarkivet och att de eventuellt kan finnas där. Såvitt trafikförvaltningen känner till har inte Alexander Kuznetsov ställt frågan till landstingsarkivet.

Vad gäller handläggningen inom nämndens verksamhetsområde konstateras att rutinen och instruktionen innebär att SL Kundtjänst i normalfallet hanterar dessa typer av frågeställningar och att ärenden som inkommer till trafikförvaltningen ska vidarebefordras direkt till SL Kundtjänst. De berörda handläggarna har således följt instruktion. Nämnden konstaterar dock att det på ett tydligare sätt borde klargjorts vilka handlingar som förvaras digitalt hos trafikförvaltningen respektive förvaras analogt på spårvägsmuseet.

Det framskymtar emellertid också på åtskilliga ställen i anmälan och den mail- och skriftväxling som förevarit i ärendet att de inblandade handläggarna och kan ha missförstått varandra avseende var och på vilket sätt handlingarna arkiverats samt vems ansvar det ligger i att handlägga ärendet eller för all del vilken avdelning som är ansvarig för att hantera frågeställningen.

Nämnden noterar också att registrators instruktion i efterhand konstaterats innehålla otydligheter kring vilka tidtabeller, för närvarande gällande eller äldre tidtabeller, som SL Kundtjänst har att lämna ut samt att instruktionen av den anledningen nu ändrats för att handläggningen ska ske förenligt med tryckfrihetsförordningens krav på skyndsam handläggning.

Vid den genomgång som för närvarande förs av den dokumentation som finns nedpackad analyseras även hur ytterligare förfrågningar avseende nedpackat material ska hanteras framöver.

Mot denna bakgrund anser nämnden att handläggningen får anses ha brustit.

Med anledning av det inträffade har trafikförvaltningen beslutat att återigen se över rutinerna och följa upp hur detta följs.